

Espais de Memòria

Parc arqueològic del Camp de les Lloses

La crema de la rectoria a l'inici de la Guerra Civil

La rectoria vella, anys abans de la Guerra Civil [Foto Palmarola / Arxiu Municipal de Tona. Col·lecció L'Abans. Fons Arxiu Ramon Batllés]

L'incendi de la rectoria, el 23 de juliol de 1936, vist des d'un camp de sobre l'actual carrer del Castell [Manuel Preckler / Arxiu Municipal de Tona. Col·lecció L'Abans. Fons Maria Dolors Prat Codina]

El Camp de les Lloses és un dels indrets de més valor històric de Tona. Les excavacions arqueològiques hi han posat al descobert els vestigis d'un important nucli de població romà dels segles II-I aC. Al seu costat també podem veure-hi les ruïnes de la rectoria vella, cremada el 1936. La Generalitat de Catalunya, el 1995, va declarar el conjunt Bé Cultural d'Interès Nacional.

L'assentament és de poc després de la conquesta romana. Era un lloc de suport al desplegament de l'exèrcit romà. Va estar habitat entre els anys 125 i 75 aC, en el mateix moment en què es construïa una via o camí empedrat promogut pel procònsol Mani Sergi (110 aC). Després de l'abandonament de la població, es va aixecar, en un dels seus extrems, una vil·la (50 aC - 50 dC). Prop d'aquest indret, el 1916 es va descobrir una estela funerària ibera: es conserva al Museu Episcopal de Vic.

Al nord del jaciment hi ha les ruïnes de la rectoria vella. Era un edifici del 1577, ampliat als segles XVII-XVIII. Se'n conserven únicament alguns murs i arcs de la planta baixa, i la bassa, que era al seu costat, construïda amb parets de lloses. El 23 de juliol de 1936, a l'inici de la Guerra Civil Espanyola, un grup de milicians revolucionaris va incendiar-la.

El valuós arxiu parroquial d'origen medieval, que era al seu interior, va quedar destruït. El mateix dia va tenir lloc la crema de l'església parroquial. El rector, Valentí Vilaregut Sallent, va poder fugir i va sobreviure a la guerra.

El 2006 es va inaugurar el centre d'interpretació del jaciment, edifici ampliat el 2021. S'hi conserva la clau de l'arc del portal major de la rectoria vella, amb l'escut heràldic esculpit del rector Martí Francesc Moracuc.

